

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

**ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ

Всеукраїнська науково-практична конференція

**"РОЗВИТОК СИСТЕМ
ФІНАНСОВО-ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ
ПІДПРИЄМСТВ ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА"**

**6 березня 2014 р.
м.Тернопіль**

УДК 336.027:338.27

ББК 65

Р 66

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету економіки і підприємницької діяльності Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, протокол № 6 від 20.03. 2014 року.

Редакційна колегія:

БРИНДЗЯ Зіновій Федорович завідувач кафедри д.е.н., професор; БІЛОУС Ольга Степанівна к.е.н., професор; ВИННИК Тетяна Михайлівна к.е.н., доцент; КАЗМІРЧУК Світлана Володимирівна асистент; КРАВЧУК Наталя Василівна к.е.н., асистент; КІЛЯР Олександра Романівна к.е.н., доцент; КОНСТАНТЮК Наталя Іванівна к.е.н., доцент; КОРОЛЮК Тетяна Миколаївна к.е.н., доцент; МАНУЩАК Леся Іванівна к.е.н., доцент; МАРКОВИЧ Ірина Богданівна к.е.н., асистент; ПАВЛИКІВСЬКА Ольга Іванівна к.е.н., доцент; ПАНУХНИК Олена Віталіївна д.е.н., доцент; РАДИНСЬКИЙ Сергій Віталійович асистент; СИНЬКЕВИЧ Надія Іванівна к.е.н., доцент; СПІВАК СЕРГІЙ МИХАЙЛОВИЧ асистент; ТИМОШИК Наталя Степанівна к.е.н., доцент; ХИМИЧ Ірина Григорівна к.е.н., асистент; ФРОЛЕНКО Роман Володимирович к.е.н., доцент; ШОСТАКІВСЬКА Надія Михайлівна старший викладач

Відповідальний за випуск

Бриндзя Зіновій Федорович
д.е.н., професор

Р66

Розвиток систем фінансово-облікового забезпечення функціонування підприємств та національного господарства: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, проведеної на базі Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя – Тернопіль: Крок – 2014 – 208 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Розвиток систем фінансово-облікового забезпечення функціонування підприємств та національного господарства", в яких розглядаються основні напрями розвитку вітчизняної економічної науки, пов'язані із фінансово-обліковим забезпеченням забезпеченням конкурентоспроможного розвитку вітчизняних підприємств на основі використання на основі використання результатів найновіших досягнень економічної, технічної, технологічної, екологічної та інших видів науки в сферах виробничо-господарської діяльності, ефективного використання ресурсного потенціалу, вирішення соціально-економічної, продовольчої, енергетичної і екологічної проблем, досягнення високого рівня життя населення.

УДК 336.027:338.27
ББК 65

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

ISBN 978-617-692-170-7

© "Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

<i>Надія Синькевич</i>	КОЕФІЦІЄНТНИЙ МЕТОД У ФІНАНСОВОМУ АНАЛІЗІ ПІДПРИЄМСТВА	183
<i>Інна Сухан, Тетяна Королюк</i>	ЕКОНОМІКО-ПРАВОВА СУТНІСТЬ ПОНЯТЬ «ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ» ТА «КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ»	187
<i>Олег Штойко</i>	ОБЛІКОВИЙ ПРОЦЕС ТА ЙОГО РЕГЛАМЕНТАЦІЯ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ	190
<i>Секція 3</i>		
<i>ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ФІНАНСОВО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ ТА НЕРУХОМОГО МАЙНА</i>		
<i>Марія Сосовська</i>	ПОНЯТТЯ, СУТНІСТЬ ТА РІЗНОВИДИ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ	183
<i>Тетяна Винник</i>	АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	166
<i>Оксана Мазуренок</i>	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ	168
<i>Христина Бабій</i>	КАПІТАЛІЗАЦІЯ БАНКІВ ЯК ОЗНАКА ЧАСУ	171
<i>Мар'яна Семчишин</i>	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА	174
<i>Секція 4</i>		
<i>ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКТИВІЗАЦІЇ СПРАВЕДЛИВО ОРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ</i>		
<i>Оксана Мазуренок, Уляна Кінаш</i>	ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ	177
<i>Ірина Маркович</i>	АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ В АСПЕКТІ ПОСИЛЕННЯ ВАГОМОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ СВОБОДИ	179
<i>Вадим Ратинський</i>	СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКТИВІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.	182
<i>Олександр Рудковський</i>	НЕОБХІДНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	184
<i>Наталія Константюк</i>	ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ	187
<i>Ірина Крамар</i>	ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ В УКРАЇНІ	191
<i>Сергій Радинський</i>	ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	194
<i>Микола Постернак</i>	ЛІЗИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНВЕСТУВАННЯ В АПК УКРАЇНИ	197
<i>Юлія Павлат</i>	ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДІВ ОБГОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА	198
<i>Вікторія Прохура</i>	КОНЦЕПЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ І ВИДАТКІВ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ	201
<i>Ірина Дузяк</i>	СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	204

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКТИВІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНО ОРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Залучення капіталу дає можливість істотно розширити обсяги виробничо-господарської діяльності підприємств, збільшити суму прибутку, забезпечити ефективніше використання власного капіталу і активів, прискорити формування цільових фондів та на основі цього підвищити його ринкову цінність. Однак надходження додаткових ресурсів на підприємство не можна здійснювати хаотично і безконтрольно. Недостатньо продумані механізми отримання додаткових коштів може зумовити виникнення істотних непередбачених витрат чи призвести до банкрутства. До того ж ефективне управління залученням коштів забезпечить підприємству максимізацію фінансових результатів та підвищить його конкурентоспроможність на ринку.

Література:

1. Бодрецький М.В. Чинники формування позичкового потенціалу підприємств машинобудівної галузі [Електронний ресурс] / М.В. Бодрецький // Режим доступу: http://vestnik.kpi.kharkov.ua/files/2010/Технічний20прогрес20та20ефективність20виробництва/NTU_XPI_60_2010_10.pdf

*Ірина Маркович,
к.е.н, асистент кафедри фінансів, обліку і контролю
Тернопільський національний технічний
університет імені Івана Пулюя*

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ В АСПЕКТІ ПОСИЛЕННЯ ВАГОМОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ СВОБОДИ

Періодична реструктуризація глобального економічного простору є його закономірною іманентною особливістю, яка передбачає структурні зміни на усіх рівнях та у всіх сферах економічного життя. Сьогодні триває той час, коли структурні зміни є очевидним наслідком досягнення біфуркаційних точок передусім у фінансовій сфері 2007-2009 років, що підсилюється

**ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКТИВІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНО
ОРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ**

трансформаціями у підходах до організації виробництва та збуту продукції й послуг, у принципах налагодження процесів міжнародної торгівлі і т.д.

Для таких умов характерним явищем є те, що навіть незначні впливи провокують масштабні зміни, причому вектор розвитку економічних процесів по великому рахунку є слабо передбачуваним. Тому важливим є дослідження не тільки економічних сфер прояву змін, а й розгляд їх у поєднанні та співставленні із соціально-політичними, трансринковими явищами. Як зазначає А. Гальчинський, «принципово значущим у характеристиках економічного поля у його широкому контексті є те, що воно охоплює не лише ринкові, а й трансринкові відносини, виходить за межі конкуренції», «...йдеться, таким чином, про принципову корекцію визначення «економіка-ринок». Економіка в її широкому контексті – це не лише ринок, економіка у відповідному сенсі – це завжди більше, ніж ринок» [1, с.63]

Одним із таких досліджень може стати виявлення закономірностей й залежностей між рівнем економічної свободи держави, який визначається багатьма факторами економічного й позаекономічного характеру, та рівнем розвитку національного господарства.

Можна припустити, що в країнах із вищим рівнем економічної свободи показник ВВП на душу населення є вищим порівняно з іншими державами, оскільки оптимальний розмір державних функцій, чітко налагоджена правова система та забезпечення прав власності, стійка грошова система, свобода в міжнародній торгівлі, а також сформоване регуляторне середовище активно сприяють економічному процвітанню.

Нами було проведено оцінювання залежностей між Індексом економічної свободи та ВВП на душу населення проводилося за даними 112 країн за 12-річний період (2000-2011 рр.) (за методикою Інституту Фрейзера), в результаті чого виявлено, що держави із вищим рівнем економічної свободи

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКТИВІЗАЦІ СТРАТЕГІЧНО
ОРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

демонструють вищі показники ВВП на душу населення, що є емпіричним підтвердженням теоретичних припущень.

Разом з тим, є ряд держав, для яких ця залежність не справджується. Зокрема, держави-сировинні експортери (Венесуела, Алжир), показують незначний рівень економічної свободи, не зважаючи на що, показник ВВП на душу населення є набагато вищим за аналогічний показник для країн, що знаходяться з ними на одному рівні за економічною свободою. Тобто, ВВП держави формується шляхом нагромадження капіталу від використання природних ресурсів, а не формування сприятливого інституційного клімату для розвитку.

Що стосується України, Індекс економічної свободи починаючи з 2006 року залишається практично незмінним, хоча за період з 2000 р. до 2011 р. його величина зросла на 34%. Якщо в 2000 році Україна відносилася до країн з рівнем економічної свободи нижчим середнього, протягом наступних років спостерігалася позитивна динаміка і згідно останніх даних для України характерний рівень економічної свободи вищий середнього. Показник ВВП на душу населення впевнено зростав до 2008 року, досягнувши свого максимуму в точці 3914 дол. США, після чого відбувся різкий спад із поступовим відновленням в наступні роки. Загальна динаміка по даних України є відображенням отриманого емпіричного зв'язку між кореляцією Індексу економічної свободи та ВВП на душу населення.

Отже, радикальні зміни в економічному просторі відповідно до теорії криз обов'язково повинні стати початком формування нових економічних наукових теорій з поясненням існуючих процесів та прогнозуванням майбутніх тенденцій. На наш погляд, важливе місце у таких теоріях повинна зайняти категорія «економічна свобода» як характеристика структури та ефективності інституційного середовища національного господарства.

Література:

1. Гальчинський А.С. Економічна методологія. Логіка оновлення: Курс лекцій / А.С. Гальчинський. – К.: «АДЕФ-Україна», 2010. – 572 с.